

[Elsø-Merete Ross.]

telse af en enkelt af 1958-lovens bestemmelser, nemlig bestemmelsen om nedsættelse af klassekvotienten.

Som en af årsagerne nævnes i bemærkningerne også — og det er man forbavset over — at den frivillige udbygning af skolevæsenet i landkommunerne gennem oprettelsen af 8. og 9. klasser og realafdelinger er blevet udnyttet i så høj grad. Det forbavser slet ikke mig. De fleste forældre og børn er blevet klar over, at flere kundskaber og mere uddannelse er den nødvendige forudsætning for at klare sig i tilværelsen. Overbevisningen om det værdifulde ved at komme ud i det såkaldte virkelige liv som 14-årig er i høj grad ved at tabe terræn. Med velstandsforøgelsen har langt flere råd til at lade handling følge overbevisning og holde børnene længere i skole. Det var en del mennesker under skolens strukturdebat allerede klar over.

Selv om jeg personlig er tilhænger af, at vi i lighed med andre lande, vi ellers gerne vil sammenligne os med, udvider antallet af skolepligtige børn, skal jeg indrømme, at med den eksisterende lærermangel havde et obligatorisk 8. skoleår bragt endnu større vanskeligheder, end vi nu har.

Udviklingen skrider hurtigt i disse år. Under strukturdebatten var et 9. skoleår et ret fjernt mål, men i bemærkningerne til dette lovforslag er ikke blot elevantal i 8. og 9. klasser, men oven i købet i 10. klasser taget med i beregningerne. 8. klasse regnes med at være obligatorisk fra 1970 og 9. klasse fra 1975.

Ministeren regner ud fra sine ganske vist hypotetiske forudsætninger med i 1980 at have behov for ca. 48 000 lærere, hvor Danmarks Lærerforening ved at gå ud fra de nuværende forhold — altså under ganske samme forhold som i 1959 — regner med et behov i 1980 for ca. 24 000 lærere, altså samme antal som nu. Lærerforeningen forventer, at der er uddannet godt 40 000 lærere i 1980, men ministeren mener, man har behov for 48 000. Hvis ministerens

forudsætninger opfyldes, skulle spøgelset om lærerarbejdsløshed været manet i jorden for lange tider. Hvor man skal placere ansvaret for manglende forudseenhed, ved jeg ikke, men et eller flere steder må det have knirket.

Det forekommer mig at være givet, at behovet for lærere i folkeskolen vil stige betydeligt, men der indgår imidlertid så mange usikre faktorer i bedømmelsen af det fremtidige lærerbehov, at det vil være nødvendigt løbende at opstille prognoser, der ajourføres under hensyn til de ændringer, der efterhånden sker i de forhold, der influerer på behovet. Jeg ville være glad for, om den højtærede undervisningsminister ville bekræfte, at sådanne prognoser fortsat vil blive foretaget af det sagkyndige udvalg.

I det foreliggende lovforslag er § 4 den mest trøsterige, idet den bestemmer, at loven i 1964-65 atter skal tages op til revision. Gennem § 3 håber man at hjælpe de dele af landet, der i lang tid har været hårdest ramt af lærermangelen. Det bliver til skade for nogle kommuner og til fordel for andre. Det er et forsøg på at dele sol og vind i form af lærere lidt mere lige over hele landet.

Det er et dejligt arbejde at være lærer, især når man har tid til at gøre meget ved sine fag og tage sig af sine elever. Nye fagområder og nye opgaver lægges i disse år hen til lærerne, som gerne vil kvalificere sig til at klare det hele, men det kræver tid. Hver gang men skal påtage sig overtimer, bliver det vanskeligere at klare de nye opgaver og forberede sig til dem. Andre kan nemt nok sige, at lærerens arbejde er et kald, og derfor må han af hensyn til børnene påtage sig de nye byrder. Det gør han også, men det går eller kan gå ud over kvaliteten og er derfor ikke tilfredsstillende. Det håber jeg folk med andet arbejde vil begribe og så ændre den ofte ikke særlig forstående indstilling over for lærerne, som alt for tit kommer til orde i disse år.